

Kostel sv. Bartoloměje v Přílezech. Kresba Jana Rolkové.

Záchrana kostela sv. Bartoloměje, jednoho z nejstarších kostelů na Karlovarsku

Václav Lupínek, ČSOP Alter meles

V osadě Přílezy, na jižním okraji návsi a na hranici CHKO Slavkovský les, stojí nenápadný menší kostelík zasvěcený sv. Bartoloměji. V literatuře je uváděn jeho vznik patrně v druhé polovině 13. století. V letošním roce uplynulo již 663 let od první písemné zmínky o kostele a lze doufat, že k symbolickému výročí 666 let bude kostel centrem sblížení místního obyvatelstva, centrem kultury a vzdělání.

Samotná osada Přílezy byla založena v rámci rozsáhlé vnitřní kolonizace Tepelska a Toužimska někdy v 11. nebo 12. století. První písemná zmínka o kostelu pochází ze dne 17. září 1354, kdy byl toužimský probošt farář Nicolaus nahrazen Henricusem. Do poloviny 16. století byl kostel sv. Bartoloměje farním kostelem, později se díky vzrůstajícímu vlivu

sousední Útviny stal filiálním k tamnímu kostelu sv. Víta, u kterého byla tehdy založena nová samostatná farnost. V průběhu 18. století byl kostel barokně přestavěn.

Kostel sv. Bartoloměje po odsunu německého obyvatelstva postupně chátral, vnitřní vybavení a mobiliář byly postupně rozkradeny a zničeny. Dnes je kostel prázdný. V roce 1972 bylo rozhodnuto o jeho demolici, která byla zastavena na poslední chvíli. Dodnes jsou na stěnách po celém kostele patrné návrty do zdi pro umístění střelných náloží. Kdo o zastavení demolice rozhodl, není známo. Na samotnou demolici však tlačila tehdejší Rada místního národního výboru v Krásném Údolí (pod které Přílezy v té době patřily). Po roce 1973 byla na kostele opravena šindelová střecha, která však byla

před 5 lety v havarijním stavu a do kostela zatékalo.

V současné době Římskokatolická farnost Toužim, vlastník objektu, dokončuje opravu šindelové střechy z havarijního dotačního programu Ministerstva kultury (etapovitě již od roku 2012). Jako místnímu obyvateli a skoro rodákovi mi nemohl být osud kostela lhostejný, a proto po letech práce v ochraně přírody se naše sdružení Českého svazu ochránců přírody rozhodlo svými silami přispět k záchraně tohoto historického skvostu. Po úvodních jednáních s generálním vikářem Plzeňské diecéze jsme se pustili do obnovy hřbitova, kde jsou pohřbeni původní němečtí obyvatelé. Po 5 letech, kdy byl dobrovolníky hřbitov naposledy vyčištěn od náletů (viz Arnika 2012/2) nás čekal náročný úkol. Za přispění místního obyvatelstva, především rodiny pana Mašky, pana Širokého, pana Bartoše, dále paní Kláry Janischové, pana Pavla Šejby a dalších dobrovolníků v čele s Lenkou Strakovou, starostkou obce Útčina, se podařila nejenom částečná obnova hřbitova, ale také vyklizení celého kostela od letitého nánosů harampádí. Dne 7. července 2017 proběhl také první benefiční koncert písničkáře Petra Linharta. Výtěžek z koncertu bude použit na obnovu hřbitova. V současné době v kostele probíhá stavebně historický průzkum společně s dendrochronologickým výzkumem, který by měl odhalit stáří krovů a nosných konstrukcí kostela a datovat tak s větší přesností barokní přestavbu kostela. Historii objektu a nové poznatky z průzkumů představíme v dalším vydání Arniky.

Více informací o snaze zachránit kostel naleznete na internetových stránkách www.kostelprilezy.cz nebo na facebookové stránce „Záchrana kostela sv. Bartoloměje v Přílezech – Pröles“, kde budou zveřejňovány pozvánky na celou řadu akcí, které pro rok 2018 chystáme. Možné je také přispět na transparentní účet č. 2301230992/2010 v rámci veřejné sbírky. Vítaná je také jakákoliv pomocná ruka z řad veřejnosti, odborníků, hudebníků nebo umělců, kteří by nezištně pomohli zachránit tento unikátní kostel. ■

▲ Kostel a boží muka v Přílezech, stav před zahájením nynějších oprav (rok 2011).

▲ Kostel a hřbitov v Přílezech, stav na sklonku roku 2017.

Obě fotografie Stanislav Wieser.